

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ja kokonaisturvallisuuden timantti -kuviota.

Suomen pelastusalan Keskusjärjestä kiittää mahdollisuudesta lausua ja tyytyväisyydellä toteaa, että kuviota on muokattu hyvin. On erityisen tärkeää nostaa henkinen kriisinkestävyys kuviossa ylimmäksi. Yhteiskunnan toimivuuden ja sen kaikkien toimintojen kannalta tärkeintä on yksilöt, heidän kriisinkestävyytensä, saatavuus ja toimintakyky. Ilman meitä, ei mikään osio voi toimia, koska kuvion kaikki osiot vaativat yksilön toimijakseen. Tämä korostuu erityisesti aloilla ja toiminnoissa, jotka ovat kriittisiä kulloisessakin tilanteessa.

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Alalukuun 2.7 Henkinen kriisinkestävyys sivulla 24 alkavaan kappaleeseen ”Yksilöiden keskinäinen luottamus sekä luottamus viranomaisiin ja yhteiskuntaan ovat henkisen kriisinkestävyyden keskeisiä tekijöitä” esitämme oheista täydennystä, joka korostaa avointa tiedonvälitystä ja yksilöiden motivaatiota ja tilaisuuksia puuttua disinformaatioon:

Henkistä kriisinkestävyyttä vahvistavat avoin tiedonvälitys ja luottamus yhteiskunnan johdon toimintaan. Luottamuksen säilymiseen vaikuttaa olennaisesti viranomaisten, järjestöjen ja muiden yhteisöjen viestintä. Myös median merkitys tiedon välittäjänä, toiveikkaan ilmapiirin ylläpitäjänä ja henkisen kriisinkestävyyden vahvistajana korostuu.

Avoin tiedonvälitys ja kansalaisten digitaalinen osaaminen vahvistavat demokratiaa ja yhteiskunnallista osallistumista. Yksilöiden medialukutaito sekä motivaatio ja tilaisuudet puuttua disinformaatioon auttavat suojaamaan yhteiskuntaa informaatiovaikuttamiselta.

Alalukuun 2.7 Henkinen kriisinkestävyys sivulla 25 alkavaan kappaleeseen ”Yksilöiden tulee kantaa vastuuta oman ja lähiyhteisön turvallisuuden edistämisestä” esitämme oheista täydennystä, jossa painottuu mm. järjestöjen keskeinen rooli kansalaisten varautumisen edistämisessä:

Kansalaisten omatoiminen varautuminen ja perustaitojen osaaminen vahvistavat henkistä kriisinkestävyttä. Ne mahdollistavat viranomaisten ja muiden turvallisuustoimijoiden resurssien tarkoituksenmukaisen käytön. Järjestöillä on keskeinen rooli yhteiskunnassa kansalaisten omatoimisen varautumisen ja siihen liittyvien taitojen edistämisessä sekä tiedon levittämisessä.

Yksilöillä on oltava vastuu oman toimintakykynsä ylläpitämisestä. Hyvä fyysinen toimintakyky edesauttaa jaksamaan myös henkisesti. Henkistä kriisinkestävyttä lisää myös luottamus ja tunne siitä, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevista pyritään huolehtimaan kriisin keskellä ensin.

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

Toiminnassa olevien ja kriittisiä palveluja tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden rooli oleellisena osana nyky- ja tulevaa järjestelmää ei nouse oikeutetusti esiin. Mm. meripelastustoiminta tai pelastustoimi kohdissa pitäisi avata Meripelastusseuran tai sopimuspalokuntien tuottaman palvelun oleellisuus ja välttämättömyys kullekin toiminnolle. Pelkkä luettelo toimijoissa ei mielestämme tuo asiaa selkeästi esille. Ilman näitä kolmannen sektorin tuottamia palveluja, mainittuja toimintoja ei

voida tuottaa kaikkialla tasavertaisesti tai siinä laajuudessa, kuin on lain mukaisesti vaadittu. Kyse on siis sellaisesta toiminnasta ja palvelutasosta, jota ei voida Suomessa saavuttaa ilman tämän kaltaista järjestelmää.

Nyt teksteistä saa käsityksen, että em. palveluja on mahdollista hankkia näiltä toimijoilta, mutta sen välttämättömyys ja oleellisuus ei nouse mitenkään esille.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

-

Gröndahl Mika
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK - Asiantuntija ja
kehittämispalvelut